

Oahppoplána - dárogiela mearkagiela

Dette er en nordsamisk oversettelse av den fastsatte læreplanteksten.
Læreplanen er fastsatt på dárogiella.

Máhttodepartemeanta mearridan láhkaásahussan 15.11.2019
Máhttodepartemeanta mearridan eksámenortnega 29.06.2020

Gusto 01.08.2020 rájes

Fága birra

Fága relevánsa ja guovddáš árvvut

Dárogiela mearkagiella lea kulturáddejumi, gulahallama ja oahppohábmema guovddáš fága ja galgá váikkuhit

dasa ahte oahppit ovdánahttet mearkagielalaš identitehta. Dárogiela mearkagiela oahppoplána galgá geahččat

oktilaččat dárogiela oahppoplánan ohppiide geain lea mearkagiella. Dán guovtti fágas galget oahppit

oahpásmuvvat goappašiid kultuvrraid teavsttaide, šáŋŋeriidda ja gielalaš girjáivuhtii. Ovttas galget fágat leat

bidjamin vuoddu máŋggagielatvuhtii ja addit vejolašvuodaid searvat riikkaidgaskasaš arenaide. Oahpahusa

vuolggasadji galgá leat ohppiid iežaset duogáš ja kultuvra, ja oahpahus galgá váikkuhit dasa ahte sii

ovdánahttet giela jurddašit, gulahallat ja oahppat. Dárogiella mearkagiella ja dárogiella ohppiide geain lea

mearkagiella, galgá ráhkkanahhttit ohppiid searvat demokrátalaš proseassaide ja bargoeallimii mii gáibida

máŋggabealat gelbbolašvuodda lohkamis, teakstaráhkadeamis/čállimis ja njálmmálaš gulahallamis mearkagiela

ja dulkka bokte.

Buot fágat galget leat mielde duohtandahkamin oahpahusa árvovuoddu. Dárogiela mearkagiella galgá ovttas

dárogielain ohppiide geain lea mearkagiella, váikkuhit dasa ahte oahppit šaddet oadjebas giellageavaheaddjin.

Sii galget šaddat dihtomielalaččat iežaset gielalaš ja kultuvrralaš identitehtii fátmmasteaddji searvevuodas mas

máŋggagielatvuodda adnojuvvo riggodahkan. Dárogiela mearkagielas galget oahppit oahpásmuvvat

mearkagiela iešvuhtii ja bealjehemiid historjái ja kultuvrii. Buorre gielalaš vuodđu lea eaktun ovdánahttit

beroštumi ja hutkanilu. Fága galgá váikkuhit dasa ahte oahppit nannejit iežaset kritihkalaš jurddašeami ja

demokráhtalaš searvama dáidduid dan bokte ahte besset suokkardit teavsttaid ja ohppet giela váikkuhanfámu

birra. Fága bokte galget oahppit vásihit mearkagiellateavsttaid iešguđetlágan šáŋŋeriin ja beassat ovdanbuktit

iežaset kreatiivvalaččat ja hábmejeaddji láhkai. Mánnggalágan mearkagiellateavsttaid lohkan galgá addit

ohppiide vejolašvuoda reflekeret guovddáš árvvuid ja morálalaš áššiid birra ja váikkuhit dasa ahte oahppit

árvvusatnet olmmošárvvu ja luonddu.

Guovddášelemeanttat

Teaksta konteavsttas

Oahppit galget lohkat mearkagiellateavsttaid vai besset vásihit, beroštit, imaštallat, oahppat ja áddet eará

olbmuid jurdagiid ja eallineavttuid. Sii galget suokkardit mearkagielaš čáppagirjjálašvuoda ja áššeprosa, sihke

originála ja giedáhallojuvvon teavsttaid, ja reflekeret daid birra. Teavsttaid sáhtta čatnat sihke kulturhistorjjálaš

kontekstii ja ohppiid iežaset dálááigái.

Kritihkalaš lahkoneapmi tekstii

Oahppit galget máhttit kritihkalaččat reflekeret makkár váikkuhanfápmu ja jáhkehahttivuohta

mearkagiellateavsttain lea. Sii galget máhttit geavahit ja varieret retoralaš váikkuhangaskaomiid ulbmillaččat

iežaset mearkagiellateavsttain. Sii galget čájehit digitála árvvoštallannávccaid ja láhttet ehtalaččat ja

olmmošlaččat gulahaladettiin earáiguin.

Njálmmálaš gulahallan

Oahppit galget oažžut posiitiivvalaš vásáhusaid go ovdanbuktet ja geavahit dáidduideaset njálmmálaččat

mearkagillii. Sii galget spontána njálmmálaš ovttasdoaimmain earáiguin lohkat ja áddet earáid cealkámušaid ja

joatkit viidáseappot daiguin, juogo njuolggo gulahallamis dahje digitála resurssaid bokte.

Teakstaráhkadeapmi

Oahppit galget vásihit mearkagiellaoahpahusa jierpmálažžan go besset hábmet oktilis mearkagiellateavsttaid

iešguđetlágan šánjeriin ja iešguđetlágan ulbmiliidda. Sii galget máhttit ovdanbuktit iežaset

mearkagiellateavsttaid digitála reaiduid vehkiin, árvoštallat earáid teavsttaid ja gieđahallat iežaset teavsttaid

máhcahemiid vuodul.

Dárogiera mearkagiella vuogádahkan ja vejolašvuohtan

Oahppit galget suokkardit iežaset gielalaš identitehta ja stoahkat ja eksperimenteret vejolašvuodaiguin mat leat

dárogiera mearkagiella iešvuođas. Sii galget oažžut máhtu dárogiera mearkagiella birra vuogádahkan ja

ovdánahttit gálggaid dárogiera mearkagielalaš gulahallama grammatihkas ja struktuvrrain, ja suokkardit

riikkaidgaskasaš oktavuodaid vejolašvuodaid mearkagiellabirrasiin.

Dárogiera mearkagiella gielladilli

Oahppit galget ovdánahttit máhtu mo lea eallit mearkagielagin dál, ja dálá dili historjjálaš duogáža birra. Sii

galget suokkardit giella, historjjá, kultuvrra ja identitehta oktavuoda ja máhttit áddet mat hástalusat ja

vejolašvuodát leat mearkagielagin gulli majoritehta searvvis.

Fágaidrasttideaddji fáttát

Álbmotdearvvasvuolta ja eallimis birgen

Dárogjela mearkagielas álbmotdearvvasvuoda ja eallinhálldašemi fágaidrasttildeaddji fáttás galget oahppit

ovdánahttit positiivvalaš iešgova ja oadjebas identitehta mearkagielagin mánggagielat ja mánggakultuvrralaš

servodagas. Máhttit lohkat čáppagirjjálašvuoda ja áššeprosa ja reflekteret daid birra sáhtta sihke duođaštit ja

hástalit ohppiid iešgova ja nu váikkuhit sin identitehtaovdáneapmái ja eallinhálldašepmái. Dát sáhtta váikkuhit

dasa ahte oahppit sihke máhttet hálldašit miehtegiedageavada ja vuostegiedageavada ja persovnnalaš ja

praktihkalaš hástalusaid. Árvoválljejummi ja rájaid bidjama mearkkašupmi ja earáid dohkkeheapmi gullá fágii ja

fáddái.

Demokratiija ja mielborgárvuolta

Dárogjela mearkagielas demokratiija ja mielborgárvuoda fágaidrasttildeaddji fáttás galgá addit ohppiide

eavttuid aktiivvalaččat searvat servodateallimii demokrátalaš proseassain. Oahppit galget hárrjánit jurddašit

kritihkalaččat go barget teavsttaiguin ja cealkámušaiguin, ja sii galget oahppat hálldašit digaštallamiid

reflekšuvnna, dialoga ja digaštallama bokte. Bargadettiin fágain galget oahppit ovdánahttit retoraláš gálggaid

vai sáhttet ovdanbuktit iežaset jurdagiid ja oaiviliid servodaga mielborgárin.

Guoddevaš ovdáneapmi

Dárogjela mearkagielas guoddevaš ovdáneami fágaidrasttildeaddji fáttás galget oahppit ovdánahttit máhtu mo

teavsttat govvidit luonddu, birrasa ja eallineavttuid, báikkálaččat ja globálalaččat. Dárogjela mearkagjela

aktiivlaš geavaheami bokte ovdánahttet oahppit dáidduid áddet ja hálddašit digaštallamiid ja beroštusriidduid

mat sáhttet čuožžilit go servodat rievdá eanet guoddevaš guvlui. Dárogiela mearkagiella veahkeha ohppiid

ráhkanit bargat ja váikkuhit servodagas giela bokte.

Vuodđogálggat

Njálmmálaš gálggat

Njálmmálaš gálggat dárogiela mearkagielas leat máhttit ovttasdoaimmat earáiguin lohka ja ovdanbuktima

bokte ja ságastaladettiin mearkagiela bokte. Dat mearkkaša ovdanbuktit iežas ulbmillaččat iešguđetlágan

spontána ja ráhkanan njálmmálaš ovttasdoaimmanoktavuođain mat leat heivehuvvon vuostáiváldiide.

Dárogiela mearkagielas lea erenoamáš ovddasvástádus ovdáneamis máhttit ovttasdoaimmat mearkagielain.

Njálmmálaš gálggaid ovdánahttin dárogiela mearkagielas vuolgá árra ovttasdoaimmamis stoahkamis ja fágalaš

doaimmain dasa ahte geavahit mearkagiela eanet dárkilat ja mánggabealat iešguđetlágan mearkagiellafágalaš

ságastallamiin ja ovdanbuktimiin.

Máhttit čállit

Máhttit čállit dárogiela mearkagielas lea máhttit ovdanbuktit iežas iešguđetlágan čáppagirjjálaš ja ášševuđot

šánjeriin. Dat mearkkaša ovdánahttit persovnnalaš ovdanbuktinvuogiid ja hálddašit mearkagiela grammatihka ja

huksehusa máhttit ráhkadit mearkagiellateavsttaid. Dárogiela mearkagielas lea erenoamáš ovddasvástádus

oahpahasas máhttit geavahit mearkagiela teakstaráhkadeamis. Ovdánahttin máhttit ráhkadit

mearkagiellateavsttaid vuolgá vuodđomearkaoahpahasas dasa ahte plánet, ráhkadit ja giedahallat dađistaga

kompleksasat mearkagiellateavsttaid iešguđetlágan šánjeriin ja mat leat heivehuvvon ulbmilii,

gaskkustanvuohkái ja vuostáiváldái.

Máhttit lohkat

Máhttit lohkat dárogiela mearkagielas lea áddet mearkagiellateavsttaid.

Lohkan dárogiela mearkagielas

mearkkaša lohkat sihke njuolggo gulahallamis, sihke digitála mediaid bokte ja báddemis. Dat fátmasta

maiddái lohkat ovtastuvvon teavsttaid main sáhttet leat govat, tevnegat ja eará ovdanbuktinvuogit. Dárogiela

mearkagielas lea erenoamáš ovddasvástádus mearkagiela lohkanmáhtu oahpahussii. Lohkanmáhtu

ovdánahttin dárogiela mearkagielas vuolgá vuodđodekemis ja áddejumis dasa ahte lohkat ja dulkot

mearkagiellateavsttaid ja reflekteret daid birra iešguđetlágan šánjeriin, iešguđetlágan ulbmiliidda ja iešguđet

guhkkodagas ja kompleksitehtas.

Digitála gálggat

Digitála gálggat dárogiela mearkagiella-fágas lea geavahit digitála resurssaid háhkat ja gieđahallat dieđuid. Dat

mearkkaša maiddái ráhkadit ja redigeret iešguđetlágan mearkagiellateavsttaid ja gulahallat earáiguin digitála

mediaid bokte. Digitála gálggaid ovdánahttin dárogiela mearkagielas vuolgá ráhkadeames álkes ovtastuvvon

teavsttaid dasa ahte plánet, ráhkadit ja redigeret ovtastuvvon teavsttaid dan máhtu vuodul mo iešguđetlágan

ovdanbuktinvuogit doibmet ovttas. Ovdánahttin mearkkaša maiddái čájehit eanet ahte eanet iešheanalášvuođa

ja árvoštallannávccaid digitála gállduid välljejumis ja geavaheamis ja ehtalaš dihtomielalášvuodas govvet iežas

ja earáid digitálalaččat.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan 2. ceahkki

Gealbomihttomearit 2. ceahki manjá

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ohkat ja čuovvut vuorovuordinnjuolggadusaid mearkagiellaságastallamiin
- lohkat ja vásihit čáppagirjjálašvuođa ja áššeprosa mearkagillii ja ságastallat sisdoalu birra
- suokkardit mo mearkkaid ja mimihka válljen addá iešguđetlágan oaiviliid mearkagiellateavsttain
- stoahkat giehtahámiiguin, riimmain ja ritmmain
- ohcat ja geavahit áigequovdilis digitála mearkagiellaresurssaid
- lohkat ja geavahit giehtaalfabehta ja áddet stávema, njálbmehámi ja čálagova oktavuođa
- válddahit, muitalit ja muitalit iežas oaiviliid dárogiela mearkagillii
- ráhkadit mearkagiellateavsttaid stoahkama ja eará kreatiiva doaimmaid bokte
- ságastallat ja vásihit maid mearkagielladulka bargá
- ságastallat mo mearkkat maid mii geavahit njuolgo ja digitála ovttasdoaimbamis, sáhttet váikkuhit earáide ja válddahit daid

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuođa fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuođa dárogiela mearkagielas 1. ja 2. ceahkis go sii geavahit mearkagielalaš

gulahallama stoahkamis ja ovttasdoaimbamis, ja go sii geavahit giela gieđahallat vásáhusaid go deaivvadit

mearkagiellateavsttaiguin. Sii čájehit ja ovdánahttet maiddái gelbbolašvuođa go geavahit mearkagiela

oaivilguoddi elemeanttaid ja suokkardit mearkkaid ja dajahusaid mearkkašumi.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset oahppat lihcadeami, stoahkama, imaštallama ja iežaset áiccuid bokte. Oahpaheaddji galgá maddái

láhčit oahpahusa nu ahte oahppit ovdánahttet mearkagiela dan bokte ahte besset geahččaladdat ja leat

kreatiivvat. Dasto oahpaheaddji galgá lámčit oahpahusa nu ahte oahppit besset hárvánit válddahit mearkkaid ja

čállaga ovttalárganvuodaid ja erohusaid. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra

dárogieala mearkagielas. Ohppiid čájehuvvon gelbbolašvuoda vuodul galget oahppit beassat válddahit maid sii

orrot máhttimin ja maid máhttet buorebut go ovdal. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidásit oahppama birra ja

heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset geavahit rávvagiid ovddidit mearkagielalaš gálggaid, iehčanassii

dahje ovttas earáiguin, fysalaš dahje digitála luohkkálanjain.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan 4. ceahkki

Gealbomihttomearit 4. ceahki maŋŋá

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ohkat ja čuovvut vuorovuordinnjuolggadusaid ja addit máhcahemiid mearkagiellaságastallamiin
- ságastallat bealjihemiid historjjá dovddamearkkaid ja addit ovdamearkkaid mo mearkkat šaddet
- lohkat mitalusaid, máidnasiid, faktagirjjiid ja eará teavsttaid ja ságastallat maid teavsttat mearkkašit oahppái
- geavahit ja lohkat dárogieala ovttagieđat- ja guovttegieđatalfabehta ja riikkaidgaskasaš giehtaalfabehta
- ságastallat oaiviliid ja faktaid erohusaid birra mearkagiellateavsttain
- ságastallat iešguđetlágan mearkagielaid ovttalárganvuodaid ja erohusaid birra ja čilget daid
- válddahit, mitalit ja ákkastallat, ja geavahit mearkagiela kreatiivvalaččat iežas teavsttain
- suokkardit ja geavahit muhtun fásta mearkadajahusaid
- suokkardit ja ovdanbuktit dárogieala mearkagiela álgovuodu

- áddet ja čilget mo mii giellageavaheami bokte njuolggo ja digitála ovttasdoaimmamis sáhttit loavkašuhhtit earáid
- geavahit mearkagiela grammatihka ja huksehusa fágagiela

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuođa. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuođa dárogiela mearkagielas 3. ja 4. ceahkis go sii lohket ja áddejit ja geavahit

fágagiela giela ja hámi birra mearkagiellateavsttain. Sii čájehit ja ovdánahttet maidái gelbbolašvuođa go

ovdanbuktet iežaset njálmmálaččat spontána ovttasdoaimmamis earáiguin ja plánejuvvon ja ovtastuvvon

mearkagiellateavsttain.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset oahppat lihadeami, stoahkama, imaštallama ja iežaset áiccuid bokte. Oahpaheaddji galgá maidái

láhčit oahpahusa nu ahte oahppit ohppet dan bokte ahte besset geahččaladdat ja atnit kreativitehta ja fantasiija

go ovdánahttet mearkagielalaš gálggaid. Dasto oahpaheaddji galgá lámčit oahpahusa nu ahte oahppit

ovdánahttet gelbbolašvuođa praktihkalaš bargguid, ságastallamiid ja digaštallamiid bokte, fysalaš dahje digitála

luohkkálanjain. Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra dárogiela mearkagielas.

Ohppiid čájehuvvon gelbbolašvuođa vuodul galget oahppit beassat válddahit maid sii orrot máhttimin ja maid

máhttet buorebut go ovdal. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte

oahppit besset geavahit rávvagiid ovddidit mearkagielalaš gálggaid fágain barggadettiin.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan 7. ceahkki

Gealbomihttomearit 7. ceahki maŋŋá

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- čilget bealjihemiid historjjá guovddáš ovdánandovddamearkkaid
- suokkardit mearkagiela vejolašvuodaid ja ovdanbuktit iežas girjás mearkagielain spontána njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja teakstaráhkadeamis
- addit máhcahemiid mielohppiid mearkagiellateavsttaide eavttuid vuodul ja geavahit máhcahemiid go giedahallá iežas teavsttaid
- lohkat iešguđetlágan šánjeriid mearkagiellateavsttaid iešguđetlágan áigodagain ja kultuvrrain
- válldahit, muitalit, ákkastallat ja reflekteret njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja čálalaš teakstaráhkadeamis
- árvvoštallat man luohtehahttit gáldut leat ja čujuhit gálduide iežas teavsttain
- geavahit fágagiela ságastallamiin mearkagiellateavsttaid birra
- čilget mearkaráhkadeami njuolggadusaid ja mo ođđa mearkkat šaddet ja rivdet áiggi mielde
- suokkardit giela ja identitehta oktavuoda ja reflekteret dan birra
- ráhkadit teavsttaid čielga mearkagiellastruktuvrrain
- čilget mearkagielladulkka/čállindulkka geavaheami oahpus

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuoda fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuoda dárogiela mearkagielas 5., 6. ja 7. ceahkis go sii lohket oanehat ja guhkit

teavsttaid iešguđetlágan šánjeriin ja ságastallet teavsttaid hámi ja sisdoalu birra. Sii ovdánahttet ja čájehit

maiddái gelbbolašvuoda go ovdanbuktet fágalaš fáttáid, kritihkalaččat geavahit gálduid ja ákkastallet spontána

ovttasdoaimmamis ja mearkagielalaš teakstaráhkadeamis Dasto sii čájehit ja ovddidit gelbbolašvuoda go

geavahit fágagiela giela válldahusain ja ságastallamiin iežas ja earáid teavsttaid birra

teakstaráhkadanproseassain.

Oahpaheaddji galgá diktít ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset geavahit kreativitehta ja fantasiija, geahččaladdat ja bargat proseassavuđot ovdánahttit

mearkagiellagálggaid. Oahpaheaddji galgá maiddái lámhit oahpahusa nu ahte oahppit ovdánahttet

gelbbolašvuoda praktihkalaš bargguid, ságastallamiid ja digaštallamiid bokte, ja besset bargat fágalaš

bargguiguin sihke iehčanassii ja ovttas earáiguin, fysalaš dahje digitála luohkkálanjain. Oahpaheaddji ja

oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra dárogiela mearkagielas. Ohppiid čájehuvvon gelbbolašvuoda

vuodul galget oahppit beassat válddahit maid sii orrot máhttimin ja maid máhttet buorebut go ovdal.

Oahpaheaddji galgá oaivadii viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset geavahit

rávvgiidd ovdánahttit iežaset mearkagiellafágalaš gelbbolašvuoda barggadettiin fága sisdoaluin.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan 10. ceahkki

Gealbomihttomearit 10. ceahki maŋŋá

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ovdanbuktit iežas iešguđetlágan šánjeriin ja eksperimenteret šánjeriiguin kreatiivvalaččat
- suokkardit ja čilget mearkagiellalaš girjjálašvuoda ja muitalanárbevieru
- čilget gielalaš girjáivuoda Norggas ja buohtastahttit sápmelaččaid ja eará minoritehtagielagiid vuoigatvuodaid Norggas
- reflekteret iešguđetlágan elemeantaid birra mat váikkuhit teavsttaide mat jorgaluvvojit ja dulkojuvvojit, ja čilget daid
- čilget personsuodjalusa ja dahkkivuogitvuoda njuolggadusaid, kritihkalaččat geavahit gállduid, merket sitáhtaid ja čujuhit gállduide dárkilasti lámkai iežas mearkagiellateavsttain
- árvvoštallat mii áššálaš ákkastallan lea ja vuoduštit iežas oaiviliid

- mitalit, analyseret, reflekteret ja ákkastallat iešguđetlágan šánjeriin ja iešguđetlágan ulbmiliidda
- geavahit fágagiela ja máhtu mearkagiela grammatihka birra válldahusain mo mearkagiella lea huksejuvvon
- suokkardit ja čilget eará riikkaid mearkagielaid ja daid váikkuhusaid birra dárogiela mearkagillii
- suokkardit ja digaštallat mo mearkagiellateavsttat govvidit nuoraid eallindilálašvuođa
- geavahit fágagiela digaštallamiin, spontána ságastallamiin ja čálalaš ja njálmálaš ovdanbuktimiin mearkagielalaš fáttáid birra
- ráhkadit teavsttaid main lea čielga struktuvra ja leat heivehuvvon šánjerii, vuostáiváldái ja ulbmilii
- čilget vuoigatvuođa geavahit mearkagielladulikka/čállindulikka

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuođa fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuođa dárogiela mearkagielas 8., 9. ja 10. ceahkis go sii lohket oanehat ja guhkit

teavsttaid iešguđetlágan šánjeriin, suokkardit teavsttaid konteavsttaid ja reflekterejit mo konteaksta váikkuha

teakstadulkomii. Sii čájehit ja ovdánahttet maiddá gelbbolašvuođa go geavahit fágagiela ja ákkastallet,

reflekterejit ja eksperimenterejit teavsttaiguin iešguđetlágan šánjeriin ja iešguđetlágan ulbmiliidda. Dasto sii

čájehit ja ovddidit gelbbolašvuođa go geavahit fágagiela giela suokkardit ja válldahit gielalaš variašuvnnaid ja

go ságastallet iežaset ja earáid teavsttaid birra.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte diktá

ohppiid ovttasbargat, juogo fysalaš dahje digitála luohkkálanjain. Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid ovdánahttit

gillilvuođa lohkat guhkebuš teavsttaid ja suokkardit fágalaš čuolmmaid. Oahpaheaddji galgá láchčit dili kreatiiva

proseassaide main oahppit besset geavahit fantasiija ja vásihit ahte geahččaladdan lea oassi oahppamis.

Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra dárogiela mearkagielas. Ohppiid

čájehuvvon gelbbolašvuođa vuođul galget oahppit beassat válddahit maid sii orrot máhttimin ja maid máhttet

buorebut go ovdal. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit

besset geavahit rávvagiid ovddidit viidásit mearkagiellafágalaš gelbbolašvuođa lohkamis, njálmmálaš

ovttasdoaibmamis ja čálalaš teakstaráhkadeamis.

Oppalaš árvoštallan

Oppalašárvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuođa dárogiela mearkagielas go oahpahus

loahpahun 10. ceahki. Oahpaheaddji galgá plánet ja láchit dili nu ahte oahppit besset čájehit iežaset

gelbbolašvuođa iešguđet láchkai mat fátmastit áddejumi, reflekšuvna ja kritihkalaš jurddašemi iešguđet

oktavuođain. Oahpaheaddji galgá bidjat árvosáni dárogiela mearkagielas njálmmálaš oasis oahppi čájehuvvon

gelbbolašvuođa vuođul go oahppi lea čájehan fágalaš sisdoalu njálmmálaš ovttasdoaibmama bokte mearkagillii.

Oahpaheaddji galgá bidjat árvosáni teakstaráhkadeamis gelbbolašvuođa vuođul maid oahppi lea čájehan

muhtun teavsttain iešguđetlágan šánjeriin ja ráhkaduvvon iešguđetlágan ulbmiliidda.

Gealbomihttomearit ja árvoštallan Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmat

Gealbomihttomearit maŋŋá Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmaid

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- reflekteret iešguđetlágan mearkagiellateavsttaid sisdoalu, hámi ja ulbmila birra
- analyseret ja buohtastahttit iešguđetlágan šánjeriid mearkagiellateavsttaid
- mitalit, reflekteret ja analyseret mearkagiellateavsttaid iešguđetlágan šánjeriin ja heivehit teavsttaid vuostáiváldái, ulbmilii ja gaskkustanvuohkái
- ovdanbuktit, čilget ja duođaštit fágalaš fáttáid ja bargoproseassaid iežas fidnofágalaš suorggis
- lohkat earáid, ráhkadit áššálaš ákkastallama ja geavahit retoralaš appellašuvdnahámiid fágalaš digaštallamiin
- geavahit deaivilis mearkariggodaga spontána njálmmálaš fágalaš ovttasdoaibmamis earáiguin
- geavahit áigeguovdilis fágagiela teavsttain mat leat fágalaš fáttáid birra ja bargoproseassain iežas oahppoprográmmas
- ráhkadit teavsttaid fidnorelevánta šánjeriin iežas oahppoprográmmas
- kombineret mearkagielalaš ja eará visuála váikkuhangaskaomiid ja ovdanbuktinvugiid kreatiivvalaččat iežas teakstaráhkadeamis
- suokkardit ja čilget iešguđetlágan nationála ja riikkaidgaskasaš mearkagiellaarenaid
- suokkardit ja geavahit vejolašvuodaid maid digitála resurssat addet mearkagielalaš ovttasdoaibmamiin earáiguin
- ságaškuššat mearkagielalaš kultuvrra ja identitehta báikkálaččat ja globálalaččat
- čilget sámeagielaide lávdama Norggas ja gielalaš vuoigatvuodaid mat sápmelaččain leat eamiálbmogin
- ráhkadit teavsttaid main lea čielga mearkagielalaš struktuvra, ja mat leat heivehuvvon šánjerii, vuostáiváldái ja ulbmilii
- geavahit ja siteret gálduid ja čujuhit daidda dárkilasti láchkai iežas teavsttain

Dađistaga árvoštallan

Dađistaga árvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuoda fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuoda dárogiela mearkagielas Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmaid go sii suokkardit

fágalaš fáttáid kritihkalaš gáldogeavahemiin ja ovdanbuktet dáid njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja

mearkagielalaš teakstaráhkadeamis mas lea jierpmálaš struktuvra ja čielggasvuohta. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet maiddái gelbbolašvuođa go geavahit máhtu mearkagiela birra vuogádahkan suokkardit ja

buhtastahttit sihke mearkagiela ja čállingiela, ja go kritihkalaččat reflekterejit iežaset ja earáid

váikkuhangaskaomiid geavaheami.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset fuomášit ja suokkardit iehčanassii ja ovttas earáiguin, juogo fysalaš dahje digitála luohkkálanjain.

Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra fágas. Oahppit galget beassat

geahččaladdat. Ohppiid čájehuvvon gelbbolašvuođa vuodul galget oahppit beassat válddahit maid sii orrot

máhttimin ja reflekteret iežaset fágalaš ovdáneami birra. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidásit oahppama birra

ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset geavahit rávvagiid ovddidit viidásit iežaset gelbbolašvuođa fágas

ja giedáhallat iežaset teavsttaid.

Oppalaš árvoštallan

Oppalašárvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuođa dárogiela mearkagielas, go oahpahus

loahpahuvo manjá Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmain. Oahpaheaddji galgá plánet ja láchit dili nu ahte

oahppit besset čájehit iežaset gelbbolašvuođa iešguđet láchkai mat fátmastit áddejumi, reflekšuvnna ja

kritihkalaš jurddašeami iešguđet oktavuodain. Oahpaheaddji galgá bidjat ovtta árvosáni dárogIELA mearkagIELAS

oahppi čájehuvvon gelbbolašvuoda vuodul go oahppi lea čájehan fágalaš sisdoalu njálmmálaš

ovttasdoaimama bokte, ja gelbbolašvuoda vuodul maid oahppi lea čájehan dihto teavsttain iešguđetlágan

šánjeriin ja iešguđetlágan ulbmiliidda teakstaráhkadeamis.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan Jo1 studerenráhkkanahatti oahppoprográmmat

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan Jo1 studerenráhkkanahatti oahppoprográmmaid maŋŋá

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- reflekeret iešguđetlágan mearkagiellateavsttaid sisdoalu, hámi ja ulbmila birra
- analyseret ja buohtastahttit iešguđetlágan šánjeriid mearkagiellateavsttaid
- mitalit, reflekeret ja ákkastallat iešguđetlágan šánjeriin ja heivehit teavsttaid vuostáiváldái, ulbmilii ja gaskkustanvuohkái
- geavahit ja siteret gálduid ja čujuhit daidda dárkilasti láhkai iežas teavsttain
- lohkat earáid, ráhkadit áššálaš ákkastallama ja geavahit retoraláš appellašuvdnahámiid fágalaš digaštallamiin
- geavahit deaivilis mearkariggodaga njálmmálaš ovttasdoaimamis earáiguin
- ráhkadit fágaartihkkaliid mearkagIELALAŠ fáttáid birra
- suokkardit ja geavahit vejolašvuodaid maid digitála resurssat addet mearkagIELALAŠ ovttasdoaimamii earáiguin
- geavahit fágagIELA ja grammatihkalaš tearpmaid kritihkalaččat reflekeret mearkagiellateavsttaid birra
- suokkardit ja čilget iešguđetlágan nationála ja riikkaidgaskasaš mearkagiellaarenaid
- ságaškuššat mearkagIELALAŠ kultuvrra ja identitehta báikkálaččat ja globálalaččat
- suokkardit ja buohtastahttit mearkagIELA dili Davviriikkain, ja ságaškuššat mo lea eallit mearkagIELAGIN dál
- čilget sámeagIELAID lávdama Norggas ja gIELALAŠ vuoigatvuodaid mat sápmelaččain leat eamiálbmogin

- kombineret mearkagielalaš ja eará visuála váikkuhangaskaomiid ja ovdanbuktinvugiid kreatiivvalaččat iežas teakstaráhkadeamis
- ráhkadit teavsttaid main lea čielga mearkagielalaš struktuvra, ja mat leat heivehuvvon šáŋŋerii, vuostáiváldái ja ulbmilii

Dađistaga árvoštallan

Dađistaga árvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuođa fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuođa dárogiela mearkagielas Jo1 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmas go sii

suokkardit fágalaš fáttáid kritihkalaš gáldogeavahemiin ja ovdanbuktet dáid njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja

mearkagielalaš teakstaráhkadeamis mas lea buorre struktuvra ja čielggasvuotta. Sii čájehit ja ovdánahttet

maiddá gelbbolašvuođa go geavahit máhtu mearkagiela birra vuogádahkan suokkardit ja buohtastahttit sihke

mearkagiela ja čállingiela, ja go kritihkalaččat reflekterejit iežaset ja earáid váikkuhangaskaomiid geavaheami.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset fuomášit ja suokkardit, iehčanassii ja ovttas earáiguin fysalaš dahje digitála luohkkálanjain.

Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra dárogiela mearkagielas. Ohppiid

čájehuvvon gelbbolašvuođa vuodul galget oahppit beassat válldahit maid sii orrot máhttimin ja reflekteret

iežaset fágalaš ovdáneami birra. Oahpaheaddji galgá oaivadit viidasit oahppama birra ja heivehit oahpahusa

nu ahte oahppit besset geavahit rávvagiid ovddidit iežaset gelbbolašvuođa fágas.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan Jo2 studerenráhkkanahtti oahppoprográmmat

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan Jo2 studerenráhkkanahtti oahppoprográmmaid maŋŋá

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- analyseret mearkagiellateavsttaid iešguđetlágan šánjeriin ja reflekteret maid árvooainnuid teavsttat ovddastit
- analyseret ja árvvoštallat mearkagielalaš áššeprosateavsttaid iešguđetlágan fágasurggiin ja reflekteret daid birra
- árvvoštallat ákkastallama, gáldogeavaheami ja mearkagiellateavsttaid čujuhemiid luohtehahttivuođa ja resonnemeantta
- lohkat ja bargat viidáseappot earáid cealkámušaiguin go jearrá áigeguovdilis čuovvolangažaldagaid ja heiveha máhcaheami gulahallandilálašvuhtii
- geavahit áššálaš ákkastallamiid ja retoralaš váikkuhangaskaomiid ovdanbuktimiin mat leat heivehuvvon iešguđetlágan vuostáiváldiide
- geavahit teknologiiija ja digitála resurssaid jierpmálaš láchkai go ráhkada mearkagiellateavsttaid
- suokkardit mearkkaid válddaheaddji, čujuheaddji ja govvideaddji funkšuvnna ja reflekteret daid birra ja buohtastahttit čállingielain
- suokkardit ja geavahit gálggaid riikkaidgaskasaš mearkagulahallamis vai máhttá váldit oktavuoda ja gulahallat mearkagielaiguin riikkaidgaskasaš mearkagiellaarenain
- suokkardit ja ovdanbuktit iešguđet riikkaid nationála mearkagielaid ja reflekteret mearkagiela stáhtusa mearkkašumis gillii, historjái, kultuvrii ja identitehtii

Dađistaga árvvoštallan

Dađistaga árvvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuoda fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuoda dárogiela mearkagielas Jo2 studerenráhkkanahtti oahppoprográmmas go sii

analyserejit mearkagiellateavsttaid iešguđetlágan šánjeriin ja iešguđetlágan fágasurggiin. Sii čájehit ja

ovdánahttet maddái gelbbolašvuoda go geavahit máhtu giela birra vuogádahkan ráhkadit iežaset teavsttaid ja

buohtastahttit giela, mearkagiela ja čállingiela.

Oahpaheaddji galgá diktít ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset ráhkadit iežaset čuolmmaid ja besset geahččaladdat ja bargat kreatiivvalaččat gávdnat vástádusaid

daidda. Oahpaheaddji galgá diktít ohppiid bargat iehčanassii ja ovttas earáiguin, fysalaš dahje digitála

luohkkálanjain. Oahpaheaddji galgá maiddái láchčit oahpahusa nu ahte oahppit ovdánahttet gillilvuođa stuorát

bargguide, juogo guhkit teavsttaid lohkamis dahje suokkardeaddji barggus fágalaš čuolmmaiguin.

Oahpaheaddji ja oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra fágas. Ohppiid čájehuvvon gelbbolašvuođa

vuođu galget sii beassat válddahit maid sii orrot máhttimin ja reflekteret iežaset fágalaš ovdáneami birra.

Oahpaheaddji galgá oaivadit viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset geavahit

rávvgiid gieđahallat iežaset teavsttaid ja nannet gelbbolašvuođa njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja

mearkagielalaš teakstaráhkadeamis.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan Jo3 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmat

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan Jo3 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmaid maŋŋá

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- analyseret, dulkot ja buohtastahttit iešguđetlágan mearkagiellateavsttaid ja reflekteret mo konteaksta váikkuha teakstadulkomii
- geavahit fágagiela mearkagiellateavsttain ja suokkardeaddji ságastallamiin, digaštallamiin ja ovdanbuktimiin mearkagielalaš fáttáid birra
- ovdanbuktit dárkilit ja mánggabealálaččat ja hálddašit gielalaš hápmegáibádusaid njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja mearkagielalaš teakstaráhkadeamis

- ráhkadit fágaartihkkaliid mat čilgejit ja ságaškuššet fáttáid mat gusket mearkagillii ja bealjehemiid kultuvrii
- suokkardit gielladili ja giellapolitihka Norggas dál ja reflekteret dan birra ja čilget historjjálaš duogáža
- čilget gielalaš variašuvnna ja giellarievdama Norggas dál ja ságaškuššet giela, kultuvrra ja identitehta oktavuodaid
- čilget dulkavuoigatvuoda alit oahpus ja bargoeallimis

Dađistaga árvoštallan

Dađistaga árvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuoda fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuoda dárogiela mearkagielas Jo3 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmas go sii

analyserejit, dulkojit ja buohtastahttet teavsttaid, ja go sii suokkardit teavsttaid konteavsttaid ja reflekterejit daid

birra. Sii čájehit ja ovdánahttet maddái gelbbolašvuoda go ovdanbuktet iežaset dárkilit ja mánggabealálaččat

mearkagillii, ja go geavahit fágagiela go suokkardit ja čilgejit dálá gielladili. Dasto sii čájehit ja ovdánahttet

gelbbolašvuoda go sii ráhkadit oanehat ja guhkit teavsttaid iešguđetlágan šánjeriin iešguđetlágan ulbmiliiguin

ja vuostáiváldiiguin, ja go sii giedahallet teavsttaid máhcahemiid vuodul.

Oahpaheaddji galgá diktít ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset geahččaladdat ja meaddit ja suokkardit fágalaš čuolmmaid ja bargat kreatiivvalaččat gávdnat

vástádusaid daidda. Oahpaheaddji galgá láchčit dili oahppanovttasbargui luohkkálanjas dahje digitála forumiin.

Oahpaheaddji galgá maddái láchčit oahpahusa nu ahte oahppit ovdánahttet gillilvuoda stuorát bargguide, juogo

guhkit mearkagiellateavsttaid lohkamis dahje suokkardeaddji barggus fágalaš čuolmmaiguin. Oahpaheaddji ja

oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra dárogiela mearkagielas.
Ohppiid čájehuvvon gelbbolašvuoda

vuođul galget oahppit beassat mitalit maid sii orrot máhttimin ja reflekteret
iežaset fágalaš ovdáneami birra.

Oahpaheaddji galgá oaivadit viidasit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu
ahte oahppit besset geavahit

rávvgiid ovddidit gálggaid njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja gieđahallat
iežaset mearkagiellateavsttaid.

Oppalaš árvvoštallan

Oppalašárvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuoda dárogiela
mearkagielas go oahpahus

loahpahuvo maŋŋá Jo3 studerenráhkkanahhti oahppoprográmma.
Oahpaheaddji galgá plánat ja láchit dili nu

ahte oahppit besset čájehit iežaset gelbbolašvuoda iešguđet láchkai mat
fátmmastit ádejjumi, reflekšuvna ja

kritihkalaš jurddašeami iešguđet oktavuodain. Oahpaheaddji galgá bidjat
árvosáni dárogiela mearkagielas

oahppi čájehuvvon gelbbolašvuoda vuođul go oahppi lea čájehan fágalaš
sisdoalu njálmmálaš

ovttasdoaimmama bokte. Oahpaheaddji galgá bidjat árvosáni
teakstaráhkadeamis gelbbolašvuoda vuođul maid

oahppi lea čájehan muhtun fágaartihkkaliin ja eará teavsttain iešguđetlágan
šánjeriin.

Gealbomihttomearit ja árvvoštallan Jo3 oppalaš studerengelbbolašvuoda lasáhus

Gealbomihttomearit maŋŋá Jo3 oppalaš studerengelbbolašvuoda
lasáhus

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- analyseret mearkagiellateavsttaid iešguđetlágan šánjeriin ja reflekteret maid árvooainnuid teavsttat ovddastit
- analyseret ja árvvoštallat mearkagielalaš áššeprosateavsttaid iešguđetlágan fágasurggiin ja reflekteret daid birra

- árvoštallat ákkastallama, gáldogeavaheami ja mearkagiellateavsttaid čujuhemiid luohtehahttivuođa ja resonnemeantta
- lohkat ja bargat viidáseappot earáid cealkámušaiguin go jearrá áigequovdilis čuovvolangažaldagaid ja heiveha máhcaheami gulahallandilálašvuhtii
- geavahit áššálaš ákkastallamiid ja retoralaš váikkuhangaskaomiid ovdanbuktimiin mat leat heivehuvvon iešguđetlágan vuostáiváldiide
- geavahit teknologiiija ja digitála resurssaid jierpmálaš láhkai go ráhkada mearkagiellateavsttaid
- suokkardit mearkkaid válddaheaddji, čujuheaddji ja govvideaddji funkšuvnna ja reflekteret daid birra ja buohtastahttit čállingielain
- suokkardit ja geavahit gálggaid riikkaidgaskasaš mearkagulahallamis vai máhttá váldit oktavuoda ja gulahallat mearkagielaiguin riikkaidgaskasaš mearkagiellaarenain
- suokkardit ja ovdanbuktit iešguđet riikkaid nationála mearkagielaid ja reflekteret mearkagiela stáhtusa mearkkašumis gillii, historjái, kultuvrii ja identitehtii
- analyseret, dulkot ja buohtastahttit iešguđetlágan mearkagiellateavsttaid ja reflekteret mo konteaksta váikkuha teakstadulkomii
- geavahit fágagiela mearkagiellateavsttain ja suokkardeaddji ságastallamiin, digaštallamiin ja ovdanbuktimiin mearkagielalaš fáttáid birra
- ovdanbuktit dárkilit ja mánggabealálaččat ja hálddašit gielalaš hápmegáibádusaid njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja mearkagielalaš teakstaráhkadeamis
- ráhkadit fágaartihkkaliid mat čilgejit ja ságaškuššet fáttáid mat gusket mearkagillii ja bealjemiid kultuvrii
- suokkardit gielladili ja giellapolitihka Norggas dál ja reflekteret dan birra ja čilget historjjálaš duogáža
- čilget gielalaš variašuvnna ja giellarievdama Norggas dál ja ságaškuššet giela, kultuvrra ja identitehta oktavuoda
- čilget dulkavuogitvuoda alit oahpus ja bargoeallimis

Dađistaga árvoštallan

Dađistaga árvoštallan galgá leat mielde ovddideamen oahppama ja gelbbolašvuoda fágas. Oahppit čájehit ja

ovdánahttet gelbbolašvuoda dárogiela mearkagielas Jo3 oppalaš studerengelbbolašvuoda lasáhusas go sii

analyserejit, dulkojit ja buohtastahttet teavsttaid, ja go sii suokkardit teavsttaid konteavsttaid ja reflekterejit daid

birra. Sii čájehit ja ovdánahttet maddái gelbbolašvuoda go ovdanbuktet iežaset dárkilit ja mánggabealálaččat

mearkagillii, ja go geavahit fágagiela go suokkardit ja čilgejit dálá gielladili. Dasto sii čájehit ja ovdánahttet

gelbbolašvuoda go sii ráhkadit oanehat ja guhkit teavsttaid iešguđetlágan šáŋŋeriin iešguđetlágan ulbmiliiguin

ja vuostáiváldiiguin, ja go sii giedáhallet teavsttaid máhcahemiid vuodul.

Oahpaheaddji galgá diktit ohppiid váikkuhit oahpahussii ja arvvosmahttit oahppanhálu dan bokte ahte oahppit

besset geahččaladdat ja meaddit ja suokkardit fágalaš čuolmmaid ja bargat kreatiivvalaččat gávdnat

vástádusaid daidda. Oahpaheaddji galgá láchčit dili oahppanovttasbargui luohkkálanjas dahje digitála forumiin.

Oahpaheaddji galgá maiddái láchčit oahpahusa nu ahte oahppit ovdánahttet gillilvuoda stuorát bargguide, juogo

guhkit mearkagiellateavsttaid lohkamis dahje suokkardeaddji barggus fágalaš čuolmmaiguin. Oahpaheaddji ja

oahppit galget gulahallat ohppiid ovdáneami birra dárogiela mearkagielas. Ohppiid čájehuvvon gelbbolašvuoda

vuodul galget oahppit beassat válddahit maid sii orrot máhttimin ja reflekteret iežaset fágalaš ovdáneami birra.

Oahpaheaddji galgá oaivadit viidásit oahppama birra ja heivehit oahpahusa nu ahte oahppit besset geavahit

rávvgiid ovddidit gálggaid njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja giedáhallet iežaset mearkagiellateavsttaid.

Oppalaš árvvoštallan

Oppalašárvvosátni galgá čájehit oahppi ollislaš gelbbolašvuoda dárogiela mearkagielas, go oahpahus

loahpahuvo maŋŋá Jo3 oppalaš studerengelbbolašvuoda lasáhusa. Oahpaheaddji galgá plánet ja láchčit dili nu

ahte oahppit besset čájehit iežaset gelbbolašvuoda iešguđet láchkai mat fátmastit áddejumi, reflekšuvnna ja

kritihkalaš jurddašeami iešguđet oktavuodain. Oahpaheaddji galgá bidjat árvosáni dárogiela mearkagielas

oahppi čájehuvvon gelbbolašvuoda vuodul go oahppi lea čájehan fágalaš sisdoalu njálmmálaš

ovttasdoaimama bokte. Oahpaheaddji galgá bidjat árvosáni teakstaráhkadeamis gelbbolašvuoda vuodul maid

oahppi lea čájehan muhtun fágaartihkkaliin ja eará teavsttain iešguđetlágan šánjeriin.

Árvvoštallanortnet

Oppalaš árvvoštallan

10. ceahkki: Ohppiin galget leat guokte árvosáni, okta njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja okta teakstaráhkadeamis.

Jo2 fidnofágalaš oahppoprográmmat: Ohppiin galgá leat okta árvosátni.

Jo3 studerenráhkkanahhti oahppoprográmmat: Ohppiin galget leat guokte árvosáni, okta njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja okta teakstaráhkadeamis.

Maŋŋá Jo3 oppalaš studerengelbbolašvuoda lasáhusa: Ohppiin galget leat guokte árvosáni, okta njálmmálaš ovttasdoaimmamis ja okta teakstaráhkadeamis.

Eksámen ohppiide

10. trinn: Eleven kan trekkes ut til eksamen i tekstskeping. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Eksamen i tekstskeping blir utarbeidet og sensurert sentralt. Eleven kan også trekkes ut til eksamen i muntlig samhandling med forberedelsesdel. Eksamen i muntlig samhandling blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram: Eleven kan trekkes ut til eksamen i tekstskeping. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Eksamen i tekstskeping blir utarbeidet og sensurert sentralt. Eleven kan også trekkes ut til eksamen i muntlig samhandling med forberedelsesdel. Eksamen i muntlig samhandling blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Vg3 studieforbereende utdanningsprogram: Eleven kan trekkes ut til eksamen i tekstskeping. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Eksamen i tekstskeping blir utarbeidet og sensurert sentralt. Eleven kan også trekkes ut

til eksamen i muntlig samhandling med forberedelsesdel. Eksamen i muntlig samhandling blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Vg3 påbygging til studieforbereende utdanningsprogram: Eleven kan trekkes ut til eksamen i tekstsøping. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Eksamen i tekstsøping blir utarbeidet og sensurert sentralt. Eleven kan også trekkes ut til eksamen i muntlig samhandling med forberedelsesdel. Eksamen i muntlig samhandling blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen privatisttaide

10. trinn: Se gjeldende ordning for grunnskoleopplæring for voksne.

Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram: Privatisten skal opp til eksamen i tekstsøping. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Eksamen i tekstsøping blir utarbeidet og sensurert sentralt. Privatisten skal også opp til eksamen i muntlig samhandling. Eksamen i muntlig samhandling blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Vg3 studieforbereende utdanningsprogram: Privatisten skal opp til eksamen i tekstsøping. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Eksamen i tekstsøping blir utarbeidet og sensurert sentralt. Privatisten skal også opp til eksamen i muntlig samhandling. Eksamen i muntlig samhandling blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.

Vg3 påbygging til generell studiekompetanse: Privatisten skal opp til eksamen i tekstsøping. Eksamen skal ha forberedelsesdel. Eksamen i tekstsøping blir utarbeidet og sensurert sentralt. Privatisten skal også opp til eksamen i muntlig samhandling. Eksamen i muntlig samhandling blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsesdel ved lokalt gitt eksamen.